

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nicolae Gordilă și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2013, de către avocatul Barbaroșie Eugenia, în numele inculpatului,

Chirica George Ghenadie, născut la 10 august 1993, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Grenoble 28/3 ap. 102.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 30.01.2013-27.05.2013
2. în instanța de apel: 15.07.2013-28.10.2013
3. în instanța de recurs: 04.02.2014-12.03.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 mai 2013, Chirica George Ghenadie, a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 1 an.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de 1 an, dacă Chirica G.G., în termenul de probă nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Potrivit sentinței, Chirica G.G., la 13 august 2012, în jurul orei 17.00, aflându-se pe str. Dumitru Rîșcanu, mun. Chișinău, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune a obținut de la Malic A., mijloace bănești în sumă de 2 500 lei, sub pretextul de a-i procura un telefon mobil de model „iPhone 4s”, ulterior cu banii obținuți prin înșelăciune a părăsit locul infracțiunii, pricinuindu-i părții vătămate Malic A., prejudiciu material considerabil, în sumă de 2 500 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Chirica G.G. să fie condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani și în baza art. 90 Cod penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de 2 ani.

În motivarea apelului, procurorul a invocat, că instanța de fond contrar dispozițiilor art. 70 alin. (2) Cod penal, i-a stabilit inculpatului o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală imputată acestuia, fără a aplica prevederile art. 79 Cod penal și cauza penală nu a fost examinată în procedură specială, ce ar permite reducerea pedepsei sub limita stabilită de lege.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2013, a fost admis apelul, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, prin care inculpatului Chirica G.G., recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, i-a fost stabilit pedeapsă 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani. Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Chirica G.G., a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a conchis, că prima instanță just a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpat și a dat o apreciere deplină probelor examinate, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a menționat că acțiunile inculpatului au fost încadrate de către instanța de fond în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca – *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune considerabile*, ce nu a fost contestat de către părți. Însă, pedeapsa stabilită inculpatului o consideră prea blândă și nu a fost acordată deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, fiind individualizată greșit în raport cu prevederile legii penale, ce reglementează pedeapsa și scopul acesteia.

Instanța de apel a reținut că, conform art. 76 Cod penal, la examinarea cauzei s-au stabilit următoarele circumstanțe atenuante – caracterizarea pozitivă a inculpatului, recunoașterea vinei, căința sinceră de cele săvârșite, restituirea prejudiciului material și moral cauzat părții vătămate, iar circumstanțe agravante, prevăzute de art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

Prin urmare, instanța de apel a statuat că instanța de fond contrar prevederilor art. 70 alin. (2) Cod penal, i-a stabilit inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 1 an, cu aplicarea art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de probă de 1 an, adică o pedeapsă stabilită sub limita minimă prevăzută de legea penală, la sancțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) Cod penal. Instanța de apel a remarcat că, prima instanță nu a aplicat prevederile art. 79 Cod penal și nici nu a examinat cauza penală într-o procedură specială, ce ar permite reducerea pedepsei sub limita stabilită de lege.

Astfel, instanța de apel a concluzionat reieșind din scopul pedepsei penale, că restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea blândă și poate să încurajeze săvârșirea pe viitor a altor infracțiuni.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul, Barbaroșie Eugenia, în numele inculpatului, care solicită casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă. În motivarea recursului său invocă, că:

- inculpatul a recunoscut vina, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanțele de judecată, a recuperat paguba și a fost iertat de către partea vătămată, pentru prima dată este atras la răspundere penală, și sancțiunea infracțiunii imputate prevede pedeapsa cu amendă;

- legea penală nu are numai scopul de pedepsire a persoanei, care a săvârșit infracțiuni sau ocrotirea valorilor sociale protejate, dar are și scopul de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni și educarea persoanelor în spiritul respectării legii, iar printr-o pedepsire prea aspră a persoanelor legea penală nu-și mai îndeplinește finalitatea. Cu atât mai mult, recunoașterea persoanei ca fiind vinovată de săvârșirea unei fapte prevăzută de legea penală și atribuirea acesteia a calificativului de a fi condamnat prin aplicarea unei amenzi, constituie deja o pedeapsă aspră și educativă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Cu toate că, recurentul, în recursul său nu a indicat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă reieșind din textul acestuia, decizia instanței de apel este criticată, doar în partea stabilirii pedepsei, semnalând temeiul de casare, menționat în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Colegiului penal, consideră că acest temei de casare nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel întemeiat a admis apelul procurorului și just a soluționat chestiunea cu privire la stabilirea pedepsei inculpatului conform sancțiunii articolului imputat acestuia, acordând deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal.

Instanța de recurs remarcă, că în corespundere cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, instanța de judecată stabilește pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal, care prevede răspundere pentru infracțiunea săvârșită.

Prin urmare, se precizează, că la stabilirea pedepsei, instanța de judecată trebuie să țină cont de următoarele criterii:

a) pedeapsa se aplică în limitele fixate în Partea specială a Codului penal;

b) pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Așadar, sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului și anume a art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Prin decizia instanței de apel, inculpatului, în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă, 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite inculpatului, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Reieșind din principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de recurs, reieșind din materialele dosarului și circumstanțele cauzei atestă, că instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului, corect a reținut ca circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 alin. (1) lit. e), f) Cod penal și anume – recuperarea pagubei materiale și morale pricinuite părții vătămate, recunoașterea vinei și căința sinceră, precum și caracteristica pozitivă a lui Chirica G.G., iar circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

Totodată, Colegiul penal, menționează că, inculpatul a săvîrșit o infracțiune ce se clasifică, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, ca infracțiune gravă, iar instanța de fond a constatat, că prejudiciul pricinuit părții vătămate la momentul săvîrșirii infracțiunii era considerabil.

Astfel, ținînd cont de conglomeratul circumstanțelor speței, Colegiul consideră, că instanța de apel corect a stabilit inculpatului, categoria și termenul pedepsei, care este în limitele sancțiunii normei penale, imputate inculpatului. Condamnarea lui Chirica G.G., cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal, va realiza scopul pedepsei penale și în termenul de probă stabilit, el urmează să conștientizeze asupra celor săvîrșite și să se convingă că respectarea legii penale este o necesitate, și numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse. Iar aplicarea unei pedepse mai blînde, poate încuraja pe viitor săvîrșirea altor infracțiuni.

Elocvent este și faptul că, instanța de fond a stabilit inculpatului pedeapsă cu închisoare, sub limita minimă prevăzută de sancțiunea infracțiunii imputate, fără a fi aplicat art. 79 Cod penal și cauza nefiind examinată într-o procedură specială, ce a fost contestat de către procuror cu apel, pentru repararea erorii menționate. Prin urmare, Colegiul constată, că instanța de apel corect a admis apelul și a înlăturat încălcările invocate, stabilindu-i o pedeapsă cu închisoare prevăzută de limita minimă a sancțiunii prevăzute de legea penală.

În acest context, la argumentul recurentului privind aplicarea unei alte categorii de pedeapsă – amenda, Colegiul penal consideră necesar de a menționa, că instanța de fond stabilind categoria pedepsei – închisoare, cu suspendarea executării acesteia, conform art. 90 Cod penal, inculpatul nu a contestat cu apel pentru modificarea categoriei pedepsei cu amendă, ce presupune acordul acestuia cu categoria pedepsei stabilită de către prima instanță. Astfel, argumentul în cauză nu a constituit obiect de discuție în instanța de apel pentru a-i fi dată o apreciere și a fost invocat abia în instanța de recurs, ceea ce contravine prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul constată că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectele invocate, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2013, de către avocatul Barbaroșie Eugenia, în numele inculpatului **Chirica George Ghenadie**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 martie 2014.

Președinte:

Petru Ursache

Judecători:

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti